

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

BELA KNJIGA O ŠPORTU

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI
Bruselj, 11.07.2007
COM (2007) 391 konč.

BELA KNJIGA
BELA KNJIGA O ŠPORTU

(predložila Komisija)

{SEC(2007) 932}

{SEC(2007) 934}

{SEC(2007) 935}

{SEC(2007) 936}

Prevod: Evropska komisija
Naslov v izvirniku: White Paper on Sport

Uredniški odbor Ministrstva za šolstvo in šport,
Simon Starček, Zoran Verovnik, Ignac Polajnar
Založil: Sportikus, Zavod za fair play in strpnost v športu
Besedilo strokovno uskladil: dr. Milan Hosta
Naklada: 1000
Ljubljana, oktober 2007

KAZALO:

BELA KNJIGA O ŠPORTU	7
1. <i>Uvod</i>	8
2. <i>Družbena vloga športa</i>	10
3. <i>Ekonomski vidiki športa</i>	20
4. <i>Organiziranost športa</i>	23
5. <i>Nadaljnji ukrepi</i>	29
6. <i>Sklepne ugotovitve</i>	31
POVZETEK PRESOJE VPLIVOV	33
AKCIJSKI NAČRT »PIERRE DE COUBERTIN«	37

Spremna beseda

Z veseljem zapisujem te besede, ki naj pospremi v slovensko javnost Belo knjigo o športu, ki jo je julija letos predstavila Komisija evropske skupnosti. Že kar nestrpno pričakovana beseda evropske komisije o športu je brez dvoma pomemben dogodek za evropski in tudi slovenski šport, saj smo z vstopom v Evropsko zvezo postali njen sestavni del tudi z vsem, kar imamo športnega in kolikor smo športen narod. Prvič smo dobili dokument o športu v Evropi in evropska komisija je s tem dala jasno znamenje, da vprašanja, povezana s športom v evropskem prostoru, morajo dobiti primerne opredelitve in tudi odgovore. Čeprav gre za pravno neobvezujoč dokument, pa že sama javna razgrnitev Bele knjige o športu v okviru veljavnega pravnega okvira Evropske skupnosti športu daje politično težo, ki jo moramo pozdraviti.

Ne le v evropskem, tudi svetovnem merilu je v sodobnem športu odprtih nekaj zelo pomembnih vprašanj, ki se ne dotikajo samo športnikov in tistih, ki skrbijo zanje, ampak tudi mnogih drugih izsekov družbenega in gospodarskega življenja, zato je celovita pobuda evropske komisije o športu toliko nujnejše politično sporočilo in obenem upanje, da bo evropski šport poslej merjen z novimi vatli in osvetljevan z močnejšo lučjo.

Nekatera športna združenja in organizacije v Evropi so verjetno pričakovala več, kot pa ponuja pričujoče sporočilo Evropske zveze o športu. To nas mora samo spodbuditi, da tudi v Sloveniji še bolj odpremo javni prostor za soočanje sporočil in usmeritev iz tega dokumenta in da istočasno še bolj resno analiziramo stanje slovenskega športa prav v luči usmeritev, ki so zapisane v Beli knjigi. Te ne moremo brati kot zbir dokončnih odgovorov in rešitev, je pa dobrodošla usmeritev, ki vendarle jasneje opredeljuje evropsko športno politiko v tistem delu, kjer je ta vezana na države članice in na skupnost v celoti. Da se bosta v nadaljnjem opredeljevanju najpomembnejših vprašanj o športu ter iskanju rešitev morali srečevati in soočati civilna družba in države članice ter Evropska zveza, pa bo prvi pogoj za morebitno iskanje trdnjega pravnega evropskega okvira, ki bo zajel šport in vse, kar je z njim neločljivo povezano.

Slovensko predsedovanje Evropski zvezi v prvi polovici prihodnjega leta bo za naše ministrstvo dobra priložnost, da bomo športu prav v povezavi s sporočili iz Bele knjige namenili posebno pozornost. Zato sem še posebej vesel, da bo Slovenija v času predsedovanja gostila evropske ministre, pristojne za šport, kar bo ne le Sloveniji ampak celi Evropski zvezi brez dvoma odprlo možnosti za iskanje novih odgovorov, ki jih terja sodobni šport. Pričujoča Bela knjiga je

brez dvoma tudi pripomogla k temu in jo tudi v tej luči priporočam v branje vsem, ki se jih šport dotika; zlasti tistim, ki v njem delujejo, se z njim ukvarjajo ali pa ga zgolj spremljajo, da bodo začutili, da tudi politika želi stehtati pomembnost športa v evropski vsakdanjosti.

dr. Milan Zver
Minister za šolstvo in šport

1. UVOD

„Šport je del dediščine vsakega človeka, pomanjkanja športa se ne da nadomestiti,“
Pierre de Coubertin.¹

Šport² je vse pogostejši socialno-gospodarski pojav, ki pomembno prispeva k strateškim ciljem EU za doseganje solidarnosti in blaginje. Olimpijski ideal razvijanja športa za spodbujanje miru in razumevanje med narodi in kulturami ter izobraževanje mladih se je rodil v Evropi, uresničuje pa ga Mednarodni olimpijski komite in evropski olimpijski komiteji. Šport navdušuje evropske državljane, saj se večina ljudi redno udeleži v športnih aktivnostih. Združuje pomembne vrednote, kot so moštveni duh, solidarnost, strpnost in poštena igra, ki prispevajo k osebnemu razvoju in izpolnitvi. Državljanje EU spodbuja k aktivni udeležbi v družbi in tako prispeva k spodbujanju aktivnega državljanstva. Evropska komisija priznava vlogo športa v evropski družbi še posebej v obdobju, ko bi rada Evropsko zvezo približala državljanom in obravnavala vprašanja, ki jih neposredno zadevajo.

Vendar pa se šport v evropski družbi sooča tudi z novimi nevarnostmi in izzivi, kot so gospodarski pritisk, izkoriščanje mladih športnikov, doping, razizem, nasilje, korupcija in pranje denarja.

Gre za prvo pobudo komisije doslej, v okviru katere bo prvič obsežno obravnavala s športom povezana vprašanja. Splošni cilj pobude je začrtati strateško usmerjenost vloge športa v Evropi, spodbuditi razprave na številne teme, izboljšati prepoznavnost športa v procesu oblikovanja politike EU in osveščati javnost o potrebah in posebnostih športnega sektorja. Cilj pobude je izpostaviti pomembna vprašanja, kot je uporaba zakonodaje EU v športu, poleg tega pa vzpostaviti še druge nadaljnje, s športom povezane ukrepe na ravni EU.

Ta bela knjiga ne začne iz nič. Področje športa urejuje pravni red Skupnosti, evropske politike številnih področij pa že v veliki meri in vse bolj vplivajo na šport.

Decembra 2000 so voditelji v okviru Evropskega sveta priznali pomembno vlogo športa v evropski družbi in njegov poseben značaj in podpisali izjavo o posebnostih športa in njegovi družbeni vlogi v Evropi, ki jo je treba upoštevati pri izvajanju skupnih politik (Izjava iz Nice). Izjava poudarja, da so športne

¹ Pierre de Coubertin (1863–1937), francoski pedagog in zgodovinar, utemeljitelj modernih olimpijskih iger.

² Zaradi jasnosti in enostavnosti se v tej beli knjigi uporablja opredelitev pojma „šport“ Sveta Evrope: „vse oblike telesne aktivnosti, ki so s priložnostnim ali organiziranim ukvarjanjem usmerjene k izražanju ali izboljševanju telesne vzdržljivosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov ter pridobivanju rezultatov na tekmovanjih na vseh ravneh.“

organizacije in države članice v prvi vrsti odgovorne za vodenje športnih zadev, osrednjo vlogo pri tem pa imajo športne federacije. Pojasnjuje, da morajo športne organizacije svojo nalogo opravljati s tem, da organizirajo in spodbujajo svoje športne zvrsti „ob upoštevanju nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti.“ Obenem voditelji v izjavi priznavajo, da čeprav Skupnost na zadevnem področju nima neposrednih pristojnosti, mora pri oblikovanju svojih ukrepov iz različnih določb pogodbe upoštevati socialno, izobraževalno in kulturno funkcijo, ki se v športu prepletajo in jim nameniti posebno pozornost, tako da se lahko spoštuje in neguje etični kodeks in solidarnost, ki sta bistvena za ohranitev njegove socialne vloge. Evropske institucije so priznale posebno vlogo, ki jo ima šport v evropski družbi, ta pa v zvezi z zdravjem, izobraževanjem, socialno vključenostjo in kulturo temelji na prostovoljnih strukturah.

Evropski parlament spremlja številne izzive, s katerimi se sooča evropski šport, z velikim zanimanjem, v zadnjih letih pa je redno obravnaval s športom povezana vprašanja.

Pri pripravi te bele knjige se je komisija o vprašanih skupnega interesa posvetovala s številnimi zainteresiranimi stranmi na področju športa, opravila pa je tudi posvetovanja preko spleta. Ta posvetovanja so pokazala, da v zvezi z vlogo športa v Evropi in ukrepi EU na zadevnem področju obstajajo določena pričakovanja.

V tej beli knjigi je poudarjena družbena vloga športa, njegova gospodarska razsežnost in organiziranost športa v Evropi ter spremljanje ukrepov, ki bodo sledili po tej pobudi. Konkretni predlogi za nadaljnje ukrepanje EU so zbrani v akcijskem načrtu „Pierre de Coubertin“, ki vsebuje ukrepe, ki naj bi jih komisija izvedla ali podprla. Delovni dokument služb komisije vsebuje podlago in ozadje za predloge, vključno s prilogami o športu in pravili EU o konkurenci, športu in svoboščinah notranjega trga ter posvetovanjih z deležniki.

2. DRUŽBENA VLOGA ŠPORTA

Šport je področje človekove aktivnosti, za katerega se zelo zanimajo državljani Evropske zveze in ima izjemen potencial, da združuje ljudi, da doseže vsakogar, ne glede na starost ali socialno pripadnost. Po podatkih ankete³ iz leta 2004 približno 60 % evropskih državljanov je redno športno dejavnih samih ali v okviru 700 000 klubov, ki so člani številnih združenj in zvez. Velika večina športnih dejavnosti se izvaja ljubiteljsko. Poklicni šport je vse pomembnejši in prav tako prispeva k družbeni vlogi športa. Poleg tega izboljšuje zdravje evropskih državljanov in ima izobraževalni pomen ter socialno, kulturno in rekreacijsko vlogo. Družbena vloga športa ima tudi potencial za krepitev zunanjih odnosov zveze.

2.1 Spodbujanje javnega zdravja s telesno aktivnostjo

Pomanjkanje telesne aktivnosti prispeva k prekomerni teži, debelosti in številnim kroničnim obolenjem, kot so obolenja srca in ožilja ter diabetes, ki zmanjšujejo kakovost življenja, ogrožajo življenje posameznika in obremenjujejo zdravstveni proračun in gospodarstvo.

Bela knjiga komisije o strategiji Evrope glede vprašanj, povezanih s prehrano, prekomerno težo in debelostjo,⁴ poudarja pomen dejavnega pristopa za zaustavitev upadanja telesne aktivnosti ter ukrepov, ki bi jih bilo treba izvesti na področju telesne aktivnosti. Ukrepi, predlagani v obeh belih knjigah, se vzajemno dopolnjujejo.

Športno udejstvovanje ima kot sredstvo za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti večji vpliv kot katero koli drugo družbeno gibanje. Šport privlači ljudi in ima pozitivno podobo. Vendar pa prepoznani potencial športnega udejstvovanja za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti pogosto ostaja neizkoriščen in ga je treba razvijati.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) odraslim dnevno priporoča 30-minutno zmerno telesno aktivnost (ki vključuje šport, a ni omejena nanj), otrokom pa 60-minutno. Vsi javni organi in zasebne organizacije v državah članicah bi morali prispevati k uresničevanju tega cilja. Nedavno opravljene študije kažejo, da napredek ni zadovoljiv.

³ Posebna raziskava Eurobarometra (2004): Državljeni Evropske unije in šport

⁴ COM (2007) 279 konč. z dne 30. 5. 2007.

1. Komisija predlaga, da bi z državami članicami pred iztekom leta 2008 razvila nove smernice za telesno aktivnost.

Komisija priporoča krepitev sodelovanja zdravstvenega, izobraževalnega in športnega sektorja, ki ga je treba spodbujati na ministrski ravni v državah članicah, da se opredelijo in izvedejo usklajene strategije za zmanjšanje prekomerne teže, debelosti in drugih zdravstvenih tveganj. V tem okviru komisija spodbuja države članice, naj proučijo načine, kako v okviru nacionalnih izobraževalnih sistemov, vključno z usposabljanjem učiteljev, spodbujati koncept aktivnega življenja.

Športne organizacije se spodbuja, naj upoštevajo svoj potencial za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti in naj v tej smeri ukrepajo. Komisija bo spodbujala izmenjavo informacij in dobrih praks, zlasti v povezavi z mladimi, pri čemer se bo osredotočala na najnižjo raven.

2. Komisija bo podprla omrežje EU za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti (HEPA) in po potrebi manjša in bolj osredotočena omrežja, ki se ukvarjajo s specifičnimi vidiki tega poglavja.

3. Komisija bo spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti umestila v središče s športom povezanih dejavnosti in si bo prizadevala za boljše upoštevanje te prednostne naloge pri za to določenih finančnih instrumentih, vključno:

- s sedmim okvirnim programom za raziskave in tehnološki razvoj (zdravstveni vidiki, ki zadevajo način življenja);
- s programom za javno zdravje (2007–2013);
- s programi za mlade in državljanstvo (sodelovanje športnih organizacij, šol, civilne družbe, partnerjev ter drugih partnerjev na lokalni ravni); s programom vseživljenjskega učenja (usposabljanje učiteljev in so-delovanje šol).

Foto arhiv: Gorazd Meško

2.2 Združitev moči v boju proti dopingu

Doping zelo ogroža šport po vsem svetu, tudi v Evropi. Spodkopava načelo odprtega in poštenega tekmovanja. Je nestimulativen dejavnik za šport na splošno in poklicne športnike izpostavlja nepotrebemu pritisku. Resno vpliva na podobo športa in resno ogroža zdravje posameznika. Na evropski ravni je treba pri boju proti dopingu upoštevati zakonsko odgovornost, zdravstvene in preventivne razsežnosti.

4. Agencije za sodni pregon držav članic (varuhi mej, nacionalna in lokalna policija, carina itd.), laboratoriji, ki jih je akreditirala Svetovna protidopinška agencija (WADA) in INTERPOL bi lahko oblikovali partnerstva za pravočasno izmenjavo informacij o novih dopinških substancah in praksah v varnem okolju. EU bi lahko podprla takšna prizadevanja z usposabljanjem in vzpostavitvijo omrežij med centri za usposabljanje uslužbencev organov pregona.

Komisija priporoča, da se trgovina z nezakonitimi dopinškimi substancami obravnava enako kot trgovina z nezakonitimi drogami po vsej EU.

Komisija poziva vse akterje, ki so odgovorni za javno zdravje, naj upoštevajo zdravju škodljive vidike dopinga. Poziva športne organizacije k oblikovanju pravih dobre prakse, ki zagotavljajo, da so mladi športniki in športnice dobro obveščeni in izobraženi o dopinških substancah, predpisovanju zdravil, ki lahko vsebujejo takšne substance in njihov vpliv na zdravje.

Bolj usklajen pristop pri boju proti doping, zlasti z oblikovanjem skupnih stališč v povezavi s Svetom Evrope, WADA in UNESCO ter z izmenjavo informacij in dobrih praks med vladami, nacionalnimi protidopinškimi organizacijami in laboratoriji, bi EU prinesel večje koristi. V tem okviru je izredno pomembno, da države članice ustrezno izvajajo Konvencijo UNESCO proti doping na področju športa.

5. Komisija bo prevzela vlogo pobudnice, na primer s podporo omrežju nacionalnih protidopinških organizacij držav članic.

2.3 Spodbujanje vloge športa na področju izobraževanja in usposabljanja

Šport s svojo vlogo pri neformalnem in formalnem izobraževanju krepi človeški kapital Evrope. V okviru športa posredovane vrednote prispevajo k razvijanju znanja, motivacije, spretnosti in pripravljenosti za lastna prizadevanja. Obdobja, ki jih posamezniki preživijo v šolah ali na univerzah, prinašajo zdravstvene in izobraževalne koristi, ki jih je treba okrepiti.

Na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru Evropskega leta izobraževanja skozi šport leta 2004, komisija spodbuja podporo športu in telesni aktivnosti z različnimi političnimi pobudami na področju izobraževanja in usposabljanja, vključno z razvojem socialnih in državljanskih sposobnosti v skladu s priporočilom o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje iz leta 2006.⁵

6. Šport in telesno aktivnost bi lahko podprli v okviru programa za vseživljenjsko učenje. Spodbujanje udeležbe v izobraževalnih dejavnostih skozi šport je zato prednostna tema za šolska partnerstva, ki jih podpira program Comenius, za strukturne ukrepe na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja program Leonardo da Vinci, za tematska omrežja in mobilnost na področju visokošolstva program Erasmus, v okviru programa Grundtvig pa večstranski projekti na področju usposabljanja odraslih.

⁵Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje (UL L 394, 30.12.2006).

7. Športni sektor lahko zaprosi za podporo tudi v okviru posameznih razpisov za oddajo predlogov o izvajanju evropskega okvira kvalifikacij leta 2006 (EQF) in evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET). Športni sektor sodeluje pri oblikovanju EQF in je bil izbran za dodelitev finančne podpore za leto 2007/2008. Zaradi visoke poklicne mobilnosti športnikov in brez poseganja v Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, je kot pilotni sektor za izvajanje lahko ECVET, da se poveča transparentnost nacionalnih kvalifikacij in sistemov kvalifikacij.

8. Komisija bo uvedla podeljevanje evropskega znaka šolam, ki aktivno sodelujejo pri podpiranju in spodbujanju telesnih aktivnosti v šolskem okolju.

Za zagotovitev ponovne vključitve poklicnih športnikov na trg delovne sile ob zaključku njihovih športnih poti, komisija poudarja, da je treba v zgodnji fazi upoštevati potrebo po usposabljanju mladih športnikov in športnic za zagotovitev „dvojne poklicne poti“ in zagotoviti visokokakovostne lokalne centre za usposabljanje, da se zavaruje njihove moralne, izobraževalne in poklicne interese.

Komisija je začela študijo o usposabljanju športnikov in športnic v Evropi, rezultate te študije pa bi lahko uvrstili v zgoraj omenjene politike in programe.

Naložbe v usposabljanje mladih nadarjenih športnikov in športnic ter spodbujanje teh pod ustreznimi pogoji je ključno za trajnostni razvoj športa na vseh ravneh. Komisija poudarja, da morajo biti sistemi za usposabljanje mladih nadarjenih športnikov in športnic odprti vsem in ne smejo voditi do diskriminacije državljanov EU zaradi njihove narodnosti.

9. Predpise, ki zahtevajo, da ekipe med svoje vrste sprejmejo določeno število športnikov, ki trenirajo na lokalni ravni, bi lahko sprejeli kot združljive z določbami o prostem gibanju oseb iz Pogodbe, če ne vodijo k nikakršni neposredni diskriminaciji zaradi narodnosti in če so lahko vplivi morebitne posredne diskriminacije, ki so posledica te, utemeljeni kot sorazmerni z uresničevanjem zastavljenega cilja, kot je spodbujanje in zaščita usposabljanja in razvoja nadarjenih mladih športnikov. Študija o usposabljanju mladih športnikov in športnic v Evropi, ki je v teku, bo zagotovila pomembne rezultate za to analizo.

2.4 Spodbujanje prostovoljnega dela in aktivnega državljanstva skozi šport

Članstvo v ekipi, načela kot so poštena igra, upoštevanje pravil igre, vzajemno spoštovanje, solidarnost in disciplina, kot tudi organiziranost amaterskega športa, ki temelji na neprofitnosti klubov in prostovoljstvu, krepijo aktivno državljanstvo. Prostovoljno delo v športnih organizacijah zagotavlja številne priložnosti za neformalno učenje, ki ga je treba priznati in okrepiti. Šport zagotavlja tudi privlačne možnosti za prizadevanje in vključevanje mladih v družbo in lahko pozitivno vpliva na ljudi, da ne zaidejo v prestopništvo.

Kakorkoli, zlasti pri mladih obstajajo novi trendi načina ukvarjanja s športom. Vse pogosteje se ljudje s športom ukvarjajo raje sami kot v skupini ali v organizirani obliki, kar posledično vodi do pomanjkanja prostovoljcev v amaterskih športnih klubih.

10. Komisija bo skupaj z državami članicami opredelila ključne izzive za neprofitne športne organizacije in glavne značilnosti storitev, ki jih zagotavljajo te organizacije.

11. Komisija bo v okviru programa Evropa za državljane podprla množični šport.

12. Poleg tega bo Komisija predlagala spodbujanje mladih k prostovoljnemu delu na področju športa v okviru programa „Mladi v akciji“ na področjih mladinskih izmenjav in prostovoljnega dela pri športnih prireditvah.

13. Komisija bo še naprej spodbujala izmenjavo informacij in razvijala dobro prakso glede prostovoljnega dela na področju športa, ki vključuje države članice, športne organizacije in lokalne organe.

14. Za boljše razumevanje specifičnih potreb prostovoljnega dela na področju športa pri oblikovanju nacionalne in evropske politike, bo komisija izvedla evropsko študijo o prostovoljnem delu na področju športa.

2.5 Izkoriščanje potenciala športa za socialno vključevanje, integracijo in enake možnosti

Šport pomembno pripeva k gospodarski in socialni povezanosti in bolj integriranim družbam. Vsi državljani naj bi imeli možnosti za šport. Zato je treba

opredeliti specifične potrebe in položaj slabše zastopanih skupin, upoštevati pa je treba poseben pomen, ki ga ima lahko šport za mlade, invalide in osebe iz socialno šibkejših okolij. Šport lahko tudi olajša vključitev priseljencev in oseb drugih narodnosti v družbo ter podpira medkulturni dialog.

Šport spodbuja občutek pripadnosti in omogoča udeležbo, zato je lahko pomembno sredstvo za vključitev migrantov in priseljencev v družbo. V tem okviru je pomembno zagotoviti dovolj prostora za šport in s športom povezane dejavnosti, ki priseljenecem in družbi v državi gostiteljici zagotavlja pozitivno okolje, v katerem se srečujejo.

Komisija meni, da bi šport lahko bolje izkoristili kot instrument za socialno vključenost pri politikah, ukrepih in programih Evropske zveze in držav članic. To vključuje prispevek športa k ustvarjanju delovnih mest in zagotavljanju gospodarske rasti in ponovne oživitve, zlasti pri krajsanih območjih. Neprofitne športne aktivnosti, ki prispevajo k socialni koheziji in vključenosti šibkejših skupin, se lahko štejejo kot socialne storitve splošnega interesa.

Odprta metoda koordinacije o socialni zaščiti in vključenosti bo šport še naprej upoštevala kot sredstvo in kazalnik. Študije, seminarji, konference, predlogi in akcijski načrti se bodo z dostopom do športa in/ali vključenostjo v socialno športne strukture obravnavali kot ključni elementi za analizo socialne izključenosti.

Foto arhiv: Karate Zveza Slovenije

15. Komisija bo državam članicam predlagala, naj v okviru programov PROGRESS in vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji in Evropa za državljane podprejo ukrepe za spodbujanje socialne vključenosti skozi šport in za boj proti diskriminaciji v športu. Države članice morajo v tem okviru kohezijske politike proučiti vlogo športa na področju socialne vključenosti, integracije in enakih možnosti kot del programiranja Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj, spodbuja pa se jih k uveljavljanju ukrepov v okviru Evropskega sklada za vključevanje.

Poleg tega Komisija spodbuja države članice in športne organizacije k prilagoditvi športnih infrastruktur na tak način, da bodo upoštevale potrebe invalidov. Države članice in lokalni organi morajo zagotoviti, da so športne naprave in igrišča ter prenočišča dostopni invalidom. Sprejeti je treba posebna merila za zagotovitev enakega dostopa do športa za vse učence ter zlasti za otroke s posebnimi potrebami. Spodbujalo se bo usposabljanje trenerjev, prostovoljcev in osebja klubov in organizacij za namene sprejemanja oseb s posebnimi potrebami. V okviru posvetovanj z zainteresiranimi stranmi si bo komisija še posebej prizadevala za ohranitev dialoga s predstavniki športnikov invalidov.

16. Komisija bo v svojem akcijskem načrtu o strategiji EU za invalide upoštevala pomen športa za invalide in bo podprla ukrepe držav članic na tem področju.

17. V okviru časovnega načrta za enakost žensk in moških 2006–2010 bo komisija spodbujala vključevanje vprašanja enakosti med spoloma v vse s športom povezane dejavnosti, s posebnim poudarkom na dostop žensk priseljenc in pripadnic etničnih manjšin do športa, dostop žensk do vodstvenih položajev v športu in medijsko poročanje o ženskah v športu.

2.6 Boljša zaščita in učinkovitejši boj proti rasizmu in nasilju

Nasilje na športnih prireditvah, zlasti na nogometnih tekmah, ostaja zaskrbljujoč problem in se lahko pojavlja v različnih oblikah. Nasilje je prisotno tudi zunaj stadionov, vključno z urbanimi območji. Komisija je odločena prispevati k preprečevanju ne-želenih dogodkov s spodbujanjem in olajševanjem dialoga med državami članicami, mednarodnimi organizacijami (npr. Svetom Evrope), športnimi organizacijami, službami organov pregona in drugimi zainteresiranimi stranmi (npr. organizacijami navijačev in lokalnimi organi). Organi zakona sami ne morejo odpraviti obstoječih vzrokov za nasilje v športu.

Komisija spodbuja tudi izmenjavo najboljših praks in operativnih informacij o morebitnih nevarnih navijačih med policijskimi službami in/ali organi na področju športa. Posebna osredotočenost bo veljala usposabljanju policijskih uslužbencev za obvladovanje množic in huliganstva.

Šport vključuje vse državljane ne glede na spol, raso, starost, invalidnost, vero ali prepričanje, spolno usmerjenost in socialni ali ekonomski položaj. Komisija je večkrat obsodila vsakršne oblike rasizma in ksenofobije, ki niso v skladu z vrednotami EU.

18. Glede rasizma in ksenofobije bo komisija še naprej spodbujala dialog in izmenjavo najboljših praks v obstoječem okviru za sodelovanje, kot je projekt nogomet proti rasizmu v Evropi (FARE).

Komisija športnim federacijam priporoča, naj na podlagi obstoječih pobud vzpostavijo postopke za obravnavo rasističnih zlorab med tekmami. Priporoča tudi krepitev določb v zvezi z diskriminacijo sistemov pri dodelitvi licenc klubom. (glej točko 4.7)

Komisija bo:

19. v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili in pravili EU spodbujala izmenjavo operativnih informacij in praktičnega znanja ter izkušenj o preprečevanju nasilnega in rasističnega vedenja med službami organov zakona in športnimi organizacijami;

20. analizirala možnosti za oblikovanje novih pravnih instrumentov in drugih standardov EU za preprečevanje kršenja javnega reda med športnimi prireditvami;

21. spodbujala pristop večdisciplinarnosti za preprečevanje asocialnega vedenja, s poudarkom na socialno-izobraževalnih ukrepih, kot je usposabljanje navijačev (dolgoročno delo z navijači, da se razvije pozitivni in nenasilni odnos):

22. krepila redno in strukturirano sodelovanje z organi zakona, športnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi;

23. spodbujala uporabo naslednjih programov za prispevanje k preprečevanju in boju proti nasilju in rasizmu v športu: Mladi v akciji, Evropa za državljane, DAPHNE III, temeljne pravice in državljanstvo ter preprečevanje in boj proti kriminalu;

24. organizirala konferenco na visoki ravni z zainteresiranimi stranmi, da se bo razpravljalo o ukrepih za preprečevanje in boj proti nasilju in rasizmu na športnih prireditvah.

2.7 Delitev naših vrednot z drugimi deli sveta

Šport ima lahko v zvezi z različnimi vidiki zunanjih odnosov EU pomembno vlogo: kot del programov zunanje pomoči, kot del dialoga z državami partnericami in kot del javne diplomacije EU.

Ob primernih ukrepih ima šport velik potencial kot sredstvo za spodbujanje izobraževanja, zdravja, medkulturnega dialoga, razvoja in miru.

25. Komisija bo spodbujala uporabo športa kot sredstva v svoji razvojni politiki.

Predvsem bo:

- *promovirala šport in telesno aktivnost kot bistvena elementa kakovostnega izobraževanja in kot sredstvi za to, da postanejo šole bolj privlačne in da se poveča prisotnost pri pouku;*
- *izvajala ciljne ukrepe za izboljšanje dostopa do telesnih aktivnosti in športa za deklice, da se jim pomaga pridobiti zaupanje, izboljšati socialno vključenost, odpraviti predsodke in spodbujati zdrav način življenja ter spodbujati tudi dostop žensk do izobraževanja;*
- *podprla promocijo zdravja in spodbujala kampanje o osveščanju skozi šport.*

Pri obravnavi športa in razvojnih politik si bo EU prizadevala vzpostaviti sinergijo z obstoječimi programi združenih narodov, držav članic, lokalnih organov in zasebnih organizacij. Izvajala bo ukrepe, ki so dopolnjujoči ali inovativni glede obstoječih programov in ukrepov. Memorandum o soglasju, ki sta ga leta 2006 podpisala komisija in FIFA, da bi nogomet v afriških, karibskih in pacifiških državah postal dejavnik razvoja, je dober primer.

26. EU bo po potrebi s športom povezana vprašanja, kot so prestop mednarodnih športnikov, izkoriščanje mladoletnih športnikov, pranje denarja v športu in varnost med velikimi športnimi prireditvami, vključila v politični dialog in sodelovanje z državami partnericami.

Hitri postopki za vizum in priselitev so zlasti za vrhunske športnike in države izven EU še posebno pomemben element za povečanje privlačnosti EU na mednarodnem prizorišču. Poleg sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov za športnike iz tretjih držav, ki so v teku, in konsolidacije vizumskega režima, ki se uporablja za članice olimpijske družine med olimpijskimi igrami, mora EU še naprej (začasno) razvijati mehanizme sprejema športnikov iz tretjih držav.

Komisija se bo osredotočila predvsem na športni sektor:

27. pri izvajanju nedavno predloženega sporočila o krožni migraciji in partnerstvu za mobilnost s tretjimi državami;

28. pri oblikovanju usklajenih shem za različne kategorije sprejema državljanov tretjih držav za gospodarski namen na podlagi načrta politike za zakonito priseljevanje leta 2005.

2.8 Podpora trajnostnemu razvoju

Športna vadba, športna infrastruktura in tehnologija ter športne prireditve pomembno vplivajo na okolje. Pomembno je, da se spodbuja okoljsko zdravo upravljanje, za katero lahko rečemo, da med drugim obsega okolju prijazna javna naročila, zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov, energetska učinkovitost, odstranjevanje odpadkov ter obdelavo zemlje in ravnanje z vodo. Evropske športne organizacije in organizatorji športnih prireditev morajo upoštevati okoljevarstvene cilje, da postanejo njihove aktivnosti okoljsko trajnostne. Z izboljšanjem kredibilnosti na področju okoljevarstva lahko odgovorne organizacije pričakujejo določene koristi pri kandidiranju za prirejanje športnih dogodkov ter gospodarske koristi, povezane z bolj preudarno uporabo naravnih virov.

Komisija bo:

29. uporabila strukturiran dialog z vodilnimi mednarodnimi in evropskimi športnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi za spodbujanje teh in njihovih članov k sodelovanju pri priznanih sistemih okoljskega ravnanja (EMAS) in sistemu skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ter spodbujanje teh prostovoljnih shem med velikimi športnimi prireditvami;

30. spodbujala okolju prijazna javna naročila v svojem političnem dialogu z državami članicami in drugimi, ki jih ta zadeva;

31. povečala osveščenost s smernicami, ki jih je razvila v sodelovanju s pomembnimi udeleženci (oblikovalci politik, SMP, lokalnimi skupnostmi), o potrebi po skupnem delu v partnerstvu na regionalni ravni, da se športne prireditve organizirajo trajnostno;

32. upoštevala šport kot del komponente informiranja in obveščanja novega programa LIFE+.

3. EKONOMSKI VIDIK ŠPORTA

Šport je dinamični in hitro rastoč sektor s podcenjenim makroekonomskim vplivom in lahko prispeva k uresničevanju lizbonskih ciljev, in sicer zagotavljanju rasti in ustvarjanju delovnih mest. Lahko služi kot sredstvo za lokalni in regionalni razvoj, ponovno oživitev mestnih območij ali razvoj podeželja. Šport ustvarja sinergije s turizmom in lahko spodbuja nadgrajevanje infrastruktur in nastanek novih partnerstev za financiranje športa in infrastrukture za preživetje prostega časa.

Čeprav na splošno utemeljeni in primerljivi podatki o ekonomskem pomenu športa niso na voljo, pa pomen športa potrjujejo študije in analize nacionalnih računov, gospodarnost velikih športnih prireditev in stroški telesne neaktivnosti tudi pri starajočem se prebivalstvu. Študija, ki je bila predstavljena v okviru avstrijskega predsedovanja leta 2006 kaže, da je šport v širšem smislu leta 2004 prinesel dodano vrednost v znesku 407 milijard EUR, od tega 3,7 % BDP EU in zaposlitev zagotovil 15 milijonom ljudi ali 5,45 % delovne sile.⁶ Ta prispevek športa bi moral postati bolj prepoznaven, v okviru politik EU pa ga je treba spodbujati.

Vedno večji del gospodarske vrednosti športa je povezan s pravicami intelektualne lastnine. Te pravice se nanašajo na avtorske pravice, komercialna sporočila, zaščitni znak, podobo ter medijske pravice. V vse bolj globaliziranem in dinamičnem sektorju postaja učinkovito uveljavljanje pravic intelektualne lastnine po vsem svetu vse pomembnejši del zdravega športnega gospodarstva. Pomembno je tudi, da se prejemnikom zagotovi možnost dostopa do športnih prireditev na daljavo na čezmejni ravni v okviru EU.

Po drugi strani pa se kljub splošnemu ekonomskem pomenu športa velika večina športnih aktivnosti izvaja v okviru neprofitnih struktur, od katerih večina dostop do športnih aktivnosti za vse državljane lahko zagotovi le, če prejme javno podporo.

3.1 Prehod na športno politiko, ki temelji na dokazih

Sprejetje ukrepov in okrepljeno sodelovanje na področju športa na ravni EU je treba podpreti s trdno podlago, ki temelji na znanju. Izboljšati je treba kakovost in primerljivost podatkov, da se omogoči boljše strateško načrtovanje in oblikovanje politike na področju športa.

⁶ D. Dimitrov / C. Helmenstein / A. Kleissner / B. Moser / J. Schindler: Die makroökonomischen Effekte des Sports in Europa, Studie im Auftrag des Bundeskanzleramts, Sektion Sport, Dunaj, 2006

Vladni in nevladni akterji so večkrat pozvali komisijo k oblikovanju evropske statistične opredelitve športa in na podlagi tega k uskladitvi prizadevanj za izdelavo statistik o športu in s športom povezanih aktivnosti.

33. Komisija si bo v tesnem sodelovanju z državami članicami prizadevala za oblikovanje evropske statistične metode za merjenje gospodarskega vpliva športa na podlagi statistike nacionalnih računov za šport, ki bi sčasoma lahko vodili k evropskemu satelitskemu računu za šport.

34. Poleg tega se bodo praviloma na nekaj let izvajale ankete v povezavi s športom (npr. raziskave Eurobarometer), zlasti za zagotavljanje informacij neekonomskega značaja, ki jih ni mogoče dobiti na podlagi statistike nacionalnih računov za šport (npr. stopnje udeležbe, podatki o prostovoljnem delu itd.).

35. Komisija bo izvedla oceno, da se oceni neposredni prispevek športnega sektorja (v zvezi z BDP, rastjo in zaposlovanjem) in posredni prispevek (z izobraževanjem, regionalnim razvojem in večjo privlačnostjo EU) k lizbonski agendi.

36. Komisija bo organizirala izmenjavo najboljših praks med državami članicami in športnimi federacijami v zvezi z organizacijo večjih športnih prireditev, da se spodbudi trajnostna gospodarska rast, konkurenčnost in zaposlovanje.

3.2 Boljša zagotovitev javne podpore za šport

Športne organizacije imajo številne vire prihodka, vključno s klubskimi članarinami in prodajo vstopnic, oglaševanjem in sponzorstvom, medijskimi pravicami, razdelitvijo prihodka v okviru športnih federacij, prodajo, javno podporo itd. Vendar imajo nekatere športne organizacije bistveno boljši dostop do virov gospodarskih subjektov kot druge, čeprav je v nekaterih primerih vzpostavljen dobro delujoč sistem za razdelitev prihodka. Na temeljni ravni se enake možnosti in prost dostop lahko zagotovijo le z dejavno udeležbo javnosti. Komisija razume pomen javne podpore osnovnim nosilcem športne prakse in športu za vse ter je naklonjena takšni podpori, če je zagotovljena v skladu z zakonodajo skupnosti.

V številnih državah članicah se šport deloma financira iz davkov ali prispevkov državnih loterij ali državno nadzorovanih iger na srečo. Komisija poziva države članice, naj razmislijo o tem, kako bi najbolje ohranile in razvile trajni finančni

model za dolgoročno podporo športnim organizacijam.

37. Kot prispevek k razmišljanju o financiranju športa bo komisija izvedla neodvisno študijo o financiranju osnovnih nosilcev športne prakse in športa za vse v državah članicah iz javnih in zasebnih virov ter o vplivu stalnih sprememb na tem področju.

Na področju neposredne obdavčitve je v Direktivi Sveta 2006/112/ES opredeljena zakonodaja EU o DDV, katere cilj je zagotoviti, da uporaba zakonodaje držav članic o DDV ne izkrivlja konkurence ali da ne ovira prostega pretoka blaga in storitev. Direktiva državam članicam omogoča, da nekatere, s športom povezane storitve, uporabijo odstopanja, ali pa v nekaterih primerih uporabijo znižane stopnje.

38. Zaradi pomembne družbene vloge športa in velikega pomena lokalnih značilnosti bo komisija še naprej ohranjala obstoječe možnosti za znižane stopnje DDV v športu.

4. ORGANIZIRANOST ŠPORTA

Politična razprava o športu v Evropi pogosto pripisuje velik pomen t.i. evropskemu modelu športa. Komisija meni, da je treba spodbujati nekatere vrednote in tradicije evropskega športa. V zvezi z raznovrstnostjo in celovitostjo evropskih športnih struktur meni, da je nerealistično poskusiti opredeliti enoten model športne organizacije v Evropi. Poleg tega je ekonomski in socialni razvoj, ki je skupen večini držav članic (vse večja komercializacija, izzivi v zvezi z javno porabo, vse večje število udeležencev in stagnacija števila prostovoljnih delavcev) prispeval k novim izzivom, s katerimi se soočajo športne organizacije v Evropi. S pojavom novih zainteresiranih strani (udeležencev zunaj organiziranih disciplin, profesionalni športni klubi itd.) se pojavljajo tudi nova vprašanja glede upravljanja, demokracije in zastopanja interesov v okviru športnih gibanj.

Komisija ima lahko pomembno vlogo pri spodbujanju izmenjave najboljših praks pri upravljanju na športnem področju. Lahko pomaga tudi oblikovati skupen sklop načel za dobro upravljanje v športu, kot je transparentnost, demokracija, odgovornost in zastopanje zainteresiranih strani (združenja, federacije, igralci, klubi, lige, navijači itd.). Pri tem se bo komisija opirala na sedanje delo.⁷ Pozornost je treba nameniti tudi zastopnosti žensk na vodstvenih in upravljaljskih položajih.

Komisija priznava avtonomnost športnih organizacij in reprezentativnih struktur (kot so lige). Poleg tega priznava, da so za upravljanje večinoma odgovorni športno upravljalni organi, do določene mere pa tudi države članice in socialni partnerji. Kljub temu pa je komisija v okviru dialoga s športnimi organizacijami postala pozorna na števila obravnavana področja. Komisija meni, da se večina izzivov lahko obravnava v okviru samoregulacije z upoštevanjem načel dobrega upravljanja, pod pogojem, da se upoštevajo predpisi EU, je pa po potrebi pripravljena prevzeti vlogo pobudnice.

4.1 Posebnosti športa

Za športne aktivnosti se uporablja zakonodaja EU. Ta je podrobneje opisana v delovnem dokumentu služb in v prilogah k temu dokumentu. Predpisi o konkurenci in o notranjem trgu se uporabljajo na področju športa le, če gre za gospodarsko dejavnost. Za šport veljajo tudi drugi pomembni vidiki zakonodaje EU, kot je prepoved diskriminacije zaradi narodnosti, določbe o

⁷Npr. konferenca na temo „pravil igre“, ki sta jo leta 2001 organizirala FIS in EOC ter neodvisni evropski pregled športa, ki je bil izveden leta 2006.

državljanstvu Unije in enakosti moških in žensk pri zaposlovanju.

Šport ima obenem nekatere posebne značilnosti, o katerih pogosto govorimo kot o „posebnostih športa“. Posebnosti evropskega športa lahko obravnavamo z dveh vidikov:

- z vidika posebnosti športnih aktivnosti in športnih predpisov, kot so ločena tekmovanja za moške in ženske, omejitve števila udeležencev na tekmovanjih ali potreba po zagotavljanju negotovosti glede rezultatov in po ohranitvi tekmovalne uravnoteženosti med klubi, ki se udeležujejo istih tekmovanj;
- z vidika posebnosti športnih struktur, zlasti avtonomnosti in raznovrstnosti športnih organizacij, piramidne strukture tekmovanj od najnižje do elitne ravni in organizacije mehanizmov za solidarnosti med različnimi ravni in udeleženci, športne organiziranosti na nacionalni ravni in načela enega združenja na športno zvrst.

Sodna praksa sodišč Evropskih skupnosti in odločbe evropske komisije kažejo, da je bila posebnost športa priznana in upoštevana. Ti zagotavljajo tudi smernice o tem, kako se predpisi EU uporabljajo v športu. V skladu z vzpostavljeno sodno prakso bo posebnost športa še naprej priznana, vendar pa to ne pomeni, da je kot tak upravičen do splošnega izvetja od uporabe predpisov EU.

Kot je podrobno razloženo v delovnem dokumentu in v prilogah k temu dokumentu, predpisov o organizaciji športa, ki temeljijo na zakonitih ciljih, ni, verjetno pa ne kršijo protimonopolnih določb iz pogodbe ES, če so njihovi protikonkurenčni vplivi, v kolikor obstajajo, povezani in sorazmerni z zastavljenimi cilji. Primeri takšnih predpisov bi lahko bila „pravila igre“ (npr. pravila, ki določajo trajanje tekme ali število igralcev na igrišču), pravila o izbirnih merilih za športna tekmovanja, pravila o tekmah na domačem terenu in v gosteh, pravila o preprečevanju večstranskega lastništva pri klubskih tekmovanjih, pravila o oblikovanju nacionalnih moštev, protidopinška pravila in pravila o prestopnih obdobjih.

V zvezi z zakonodajnimi vidikom športa se lahko izvede oceno o tem, ali je določeno pravilo o športu združljivo s pravilom EU o konkurenci le za vsak posamezni primer, kot je pred kratkim potrdilo Sodišče Evropskih skupnosti v svoji sodbi Meca- Medina.⁸ Sodišče je predložilo pojasnilo v zvezi z vplivom predpisov EU na športna pravila. Pojem „zgolj športna pravila“ je opustilo, saj je bil nepomemben za vprašanja uporabe pravil EU o konkurenci v športnem sektorju.

⁸Primer C-519/04P, Meca Medina proti Komisiji, ECR 2006, I-6991. Podrobnejši podatki so na voljo v delovnem dokumentu služb.

Sodišče je priznalo, da je treba posebnost športa upoštevati toliko, kolikor so omejevalni učinki na tekmovanje nujno potrebni za organizacijo in ustrezno izvedbo tekmovalnega športa in niso v nasprotju s predpisi EU o konkurenci, če so ti vplivi sorazmerni z zastavljenim zakonitim resničnim športnim interesom. Potreba po preskusu sorazmernosti kaže na potrebo po upoštevanju posameznih značilnosti vsakega primera. Za uporabo predpisov o konkurenci v športnem sektorju ni mogoče opredeliti splošnih smernic.

4.2 Prosto gibanje in narodnost

Organizacija športa in tekmovanj na nacionalni ravni je del zgodovinskega in kulturnega ozadja evropskega pristopa k športu in odseva želje evropskih državljanov. Zlasti nacionalna moštva imajo pomembno vlogo, ne le glede identitete, temveč tudi za zagotavljanje solidarnosti na področju primarne ravni športa in jih je zato treba podpreti.

Pogodbe prepovedujejo diskriminacijo zaradi narodnosti, kar vsakemu državljanu zveze podeli pravico do prostega gibanja in bivanja na ozemlju držav članic. Cilj pogodb je odpraviti diskriminacijo zaradi narodnosti med delavci držav članic glede zaposlovanja, plačila in drugih pogojev dela in zaposlitve. Enake prepovedi se za diskriminacijo zaradi narodnosti uporabljajo pri zagotavljanju storitev. Poleg tega sta članstvo v športnih klubih in udeležba na tekmovanjih pomembna dejavnika za spodbujanje integracije prebivalcev v družbo države gostiteljice.

Enako obravnavanje zadeva državljane držav, ki so z EU podpisale sporazume, ki vsebujejo nediskriminatorne določbe, in tistih državljanov, ki so zakonito zaposleni na ozemlju držav članic.

39. Komisija poziva države članice in športne organizacije, naj v vseh športnih zvrsteh odpravijo diskriminacijo zaradi narodnosti. Komisija se bo v okviru političnega dialoga z državami članicami borila proti diskriminaciji, in sicer s priporočili, strukturiranim dialogom z deležniki in po potrebi s postopki za ugotavljanje kršitev.

Komisija potrjuje, da sprejema omejene in sorazmerne omejitve (v skladu z določbami Pogodbe EU o prostem gibanju in sodbami Sodišča Evropskih skupnosti) načela prostega gibanja predvsem pri:

- *pravici do izbire nacionalnih športnikov za tekmovanja nacionalnih moštev;*
- *potrebi po omejitvi števila udeležencev na tekmovanju;*
- *določitvi rokov za prestop športnikov v ekipnih športnih zvrsteh.*

40. V zvezi z dostopom drugih državljanov do posameznih tek-movanj namerava komisija izvesti študijo, da se analizirajo vsi vidiki tega zapletenega vprašanja.

4.3 Prestopi

Če pravil o prehodu ne bi bilo, bi integriteto športnih tekmovanj lahko zmanjšali tako, da bi klubi športnike zaposlili za določeno sezono, da bi izločili konkurente. Obenem mora biti vsakršno pravilo o prehodu igralcev združljivo z zakonodajo EU (določbe o konkurenci in pravila o prostem gibanju delavcev).

Leta 2001 so organi na področju nogometa v okviru primera, ki je zadeval domnevno kršitev zakonodaje EU o konkurenci in po razpravi s komisijo, izvedli pregled predpisov FIFA o mednarodnih prestopih nogometnih igralcev, in pri tem upoštevali povračilo stroškov, ki so jih športni klubi plačali za treniranje, uvedbo obdobij za prestop, zaščito šolskega izobraževanja mladoletnih igralcev in zagotovljen dostop do nacionalnih sodišč.

Komisija meni, da je takšen sistem primer dobre prakse, ki zagotavlja konkurenčno ravnovesje med športnimi klubi, obenem pa upošteva zahteve zakonodaje EU.

Prestop igralcev je zaskrbljujoč tudi zaradi vprašljive zakonitosti zadevnih finančnih tokov. Za večjo transparentnost denarnih tokov v zvezi s prestopi bi bil informacijski in verifikacijski sistem učinkovita rešitev. Komisija meni, da bi moral imeti takšen sistem zgolj kontrolno funkcijo, finančne prenose pa bi morale opravljati sodelujoče strani neposredno. Glede na športno vrst bi sistem lahko upravljala pristojna evropska športna organizacija ali nacionalni informacijski in verifikacijski sistemi v državah članicah.

4.4 Zastopniki igralcev

Razvoj resnično evropskega trga za igralce in povečanje plač igralcev v nekaterih športnih zvrsteh je vodil tudi do povečanja dejavnosti zastopnikov igralcev. V vse bolj zapletenem zakonodajnem okolju številni igralci (in športni klubi) iščejo storitve agentov za pogajanja in podpise pogodb.

Obstajajo poročila o slabih praksah glede dejavnosti nekaterih zastopnikov, ki so vodile do korupcije, pranja denarja in izkoriščanja mladoletnih športnikov. Te prakse so uničujoče za šport na splošno in so zaskrbljujoče glede upravljanja. Treba je zaščititi zdravje in varnost igralcev, zlasti mladoletnikov, boriti pa se je treba proti kriminalu.

Poleg tega se za zastopnike uporabljajo različni predpisi v različnih državah članicah. Nekatero državo članico so uvedle posebno zakonodajo o zastopnikih igralcev, medtem ko se v drugih uporablja splošen zakon v zvezi z agencijami za zaposlovanje, vendar s sklicevanji na zastopnike igralcev. Poleg tega so nekatere mednarodne federacije (FIFA, FIBA) uvedle svoje lastne predpise.

Zaradi navedenih vzrokov je bila EU večkrat pozvana k ureditvi dejavnosti zastopnikov igralcev v okviru zakonodajne pobude EU.

41. Komisija bo izvedla oceno vplivov za zagotovitev jasnega pregleda dejavnosti zastopnikov igralcev v EU in ocenila, ali je potrebno ukrepanje na ravni EU in analizirala različne možnosti.

Foto arhiv: Niko Slana

4.5 Zaščita mladoletnikov

Izkoriščanje mladih igralcev se nadaljuje. Najbolj resen problem zadeva otroke, ki niso izbrani za tekmovalno raven in so zapuščeni v tuji državi, kar jih pogosto sili v kršitve predpisov, kar vodi k še večjemu izkoriščanju. Čeprav v večini primerov ta pojav ne spada pod pravno opredelitev trgovine z ljudmi, je nesprejemljiv zaradi temeljnih vrednot, ki jih priznavajo EU in države članice. Je tudi v nasprotju z vrednotami športa. Strožje je treba izvajati zaščitne ukrepe za mladoletnike brez spremstva, ki so predvideni v predpisih o priseljevanju. Boriti se je treba tudi proti spolni zlorabi in nadlegovanju mladoletnikov na področju športa.

42. Komisija bo še naprej spremljala izvajanje zakonodaje EU, zlasti Direktive o zaščiti mladih na delu. Komisija se je nedavno lotila študije o delu otrok kot dopolnilo spremljanju izvajanja te direktive. Pri tej študiji bo upoštevano vprašanje mladih igralcev, ki spada v področje uporabe te direktive.

43. Komisija bo državam članicam in športnim organizacijam predlagala, naj sodelujejo pri zaščiti moralne in telesne integritete mladih s širjenjem informacij o obstoječi zakonodaji, vzpostavitvi minimalnih standardov ali izmenjavi najboljših praks.

4.6 Korupcija, pranje denarja in druge oblike finančnega kriminala

Korupcija, pranje denarja in druge oblike finančnega kriminala vplivajo na šport na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Zaradi visoke stopnje internacionalizacije sektorja je korupcija v športu pogosto čezmejna. Korupcijo evropske razsežnosti je treba odpraviti na evropski ravni. Tudi v športnem sektorju je treba učinkovito uporabljati mehanizme EU za boj proti pranju denarja.

44. Komisija bo podprla javno-zasebna partnerstva, predstavnike športnih interesov ter protikorupcijske organe, ki bi opredelili šibke točke korupcije v športnem sektorju in pomagali pri razvoju učinkovitih preventivnih in represivnih strategij v boju proti korupciji.

45. Komisija bo v športnem sektorju še naprej spremljala izvajanje zakonodaje EU v boju proti korupciji v državah članicah.

4.7 Sistem klubskega licenciranja

Komisija priznava uporabnost trdnega sistema za dodeljevanje licenc profesionalnim klubom na evropski in nacionalni ravni kot sredstvo za spodbujanje dobrega upravljanja na področju športa. Cilj sistemov za dodeljevanje licenc je zagotoviti, da vsi klubi spoštujejo enake osnovne predpise o finančnem upravljanju in transparentnosti, vendar bi lahko vključevali tudi določbe v zvezi z diskriminacijo, nasiljem, zaščito mladoletnikov in usposabljanjem. Takšni sistemi morajo biti združljivi z določbami o konkurenci in notranjem trgu in ne smejo presegati tega, kar je potrebno za uresničevanje zakonitega cilja v zvezi z ustrezno organizacijo in poslovanjem v športu.

Prizadevanja se morajo osredotočati na izvajanja in postopno krepitev sistema za dodeljevanje licenc. V primeru nogometa, kjer bo sistem dodeljevanja licenc obvezen za klube, ki bodo sodelovali na evropskih tekmah, se morajo ukrepi osredotočati na spodbujanje uporabe sistemov za dodeljevanje licenc na nacionalni ravni.

46. Komisija bo spodbujala dialog s športnimi organizacijami za obravnavo izvajanja in krepitev samoregulatornega sistema za dodeljevanje licenc.

47. Na primeru nogometa namerava Komisija organizirati konferenco o sistemu za dodeljevanje licenc z zvezo UEFA, EPFL, Fifpro, nacionalnimi združenji in nacionalnimi ligami ter najboljšimi praksami na tem področju.

4.8 Mediji

Vprašanja, ki zadevajo odnose med športnim sektorjem in športnimi mediji (zlasti s televizijo), so postala zelo pomembna, saj so televizijske pravice primarni vir prihodka za profesionalni šport v Evropi. Nasprotno so pravice športnih medijev pomemben vsebinski vir za številne medije.

Šport je bil gonilna sila pri nastanku novih medijev in storitev interaktivne televizije. Komisija bo še naprej podpirala pravico do informacij in širokega dostopa državljanov do prenosa športnih prireditev, ki so zelo pomembni za družbo ali pa so v njenem interesu.

Uporaba določb o konkurenci iz Pogodbe ES v zvezi s prodajo medijskih pravic za športne prireditve upošteva številne specifične značilnosti na tem področju. Športna združenja včasih v imenu posameznih klubov centralno prodajo

pravice športnih medijev (v nasprotju s klubi, ki individualno tržijo pravice). Centralna prodaja medijskih pravic sicer poraja vprašanja o konkurenčnosti, vendar jo komisija pod določenimi pogoji sprejema. Centralna prodaja je lahko pomembna za porazdelitev prihodka in je zato lahko sredstvo za doseganje večje solidarnosti v okviru športa.

Komisija priznava pomen enakomerne porazdelitve prihodka med klubi, vključno z najmanjšimi, ter med profesionalnim in amaterskim športom.

48. Komisija športnim organizacijam priporoča, naj se ustrezno osredotočajo na vzpostavitev in upoštevanje mehanizmov za solidarnost. Na področju pravic športnih medijev so lahko takšni mehanizmi v obliki sistema centralne prodaje medijskih pravic ali sistema individualne prodaje klubov, v obeh primerih pa sta sistema povezana s trdnim mehanizmom za solidarnost.

5. NADALJNI UKREPI

Komisija bo spremljala pobude, predstavljene v tej beli knjigi, z izvajanjem strukturiranega dialoga z udeleženiimi stranmi s športnega področja, s sodelovanjem z državami članicami ter spodbujanjem socialnega dialoga v športnem sektorju.

5.1 Strukturirani dialog

Evropski šport zaznamujejo številne zapletene in različne strukture, ki v državah članicah uživajo različne pravne statute in ravni avtonomnosti. V nasprotju z drugimi sektorji in zaradi same narave organiziranega športa so evropske športne strukture praviloma manj razvite kot športne strukture na nacionalni ali svetovni ravni. Poleg tega je evropski šport na splošno organiziran v skladu s celinskimi strukturami in ne na ravni EU.

Deležniki se strinjajo, da mora imeti komisija pomembno vlogo pri prispevanju k evropski razpravi o športu z zagotavljanjem platforme za dialog z zainteresiranimi stranmi s področja športa. V skladu s pogodbami so posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ena od dolžnosti komisije.

Glede na številne zapletene in različne strukture športne kulture v Evropi namerava komisija v strukturirani dialog vključiti predvsem naslednje akterje:

- *evropske športne federacije;*
- *evropske krovne športne organizacije, predvsem evropski olim-pijski odbor (EOC), evropski paraolimpijski odbor (EPC) ter evropske nevladne športne organizacije;*
- *nacionalne krovne športne organizacije in nacionalne olimpijske in paraolimpijske odbore;*
- *druge akterje na področju športa na evropski ravni, vključno s socialnimi partnerji;*
- *druge evropske in mednarodne organizacije, zlasti strukture Sveta Evrope in organe ZN, kot sta UNESCO in WHO.*

49. Komisija namerava organizirati strukturirani dialog na naslednji način:

- *kot športni forum EU: z letnimi srečanji vseh deležnikov s področja športa;*
- *s tematskimi razpravami z omejenim številom udeležencev.*

50. Komisija si bo prizadevala za spodbujanje večje prepoznavnosti evropskih športnih prireditev. Komisija podpira nadaljnji razvoj pobude evropskih glavnih mest športa.

5.2 Sodelovanje z državami članicami

Sodelovanje z državami članicami na področju športa na ravni EU bo potekalo na neformalnih ministrskih srečanjih, na upravni ravni pa s sodelovanjem direktorjev za šport. Tekočo agendo za šport so športni ministri EU sprejeli leta 2004, da se opredelijo prednostne teme za razpravo o športu med državami članicami.

51. Za opredelitev vprašanj, navedenih v tej beli knjigi, komisija predlaga krepitev obstoječega sodelovanja med državami članicami in komisijo.

Na podlagi predloga komisije lahko države članice okrepijo mehanizme tekoče agende, na primer:

- *skupaj opredelijo prednostne naloge za sodelovanje na področju oblikovanja politike športa;*
- *o napredku redno poročajo športnim ministrom EU.*

Tesno sodelovanje bo zahtevalo redno organizacijo srečanj športnih ministrov in športnih direktorjev v okviru vsakega predsedstva, kar bi morale upoštevati vse skupine treh držav, ki bodo v prihodnosti predsedovale EU.

52. Komisija bo poročala o izvajanju akcijskega načrta „Pierre de Coubertin“ v okviru mehanizma tekoče agende.

5.3 Socialni dialog

V okviru vse številčnejših izzivov, s katerimi se sooča upravljanje športa, lahko socialni dialog na evropski ravni prispeva k obravnavanju skupnih težav delodajalcev in športnikov, vključno s sporazumi o zaposlitvenih razmerjih in delovnih pogojih na tem področju v skladu z določbami iz Pogodbe ES.

Komisija podpira projekte za konsolidacijo socialnega dialoga v športnem sektorju na splošno ter tudi na področju nogometa. V okviru teh projektov so bili oblikovani temelji za socialni dialog na evropski ravni in konsolidacijo

organizacij evropske ravni. Komisija lahko na podlagi skupnega zahtevka socialnih partnerjev ustanovi odbor za sektorski socialni dialog. Komisija meni, da je evropski socialni dialog v športnem sektorju ali njegovih podsektorjih (na primer v nogometu) instrument, ki bi socialnim partnerjem omogočil vključitev in aktivni prispevek k oblikovanju delovnih razmerij in delovnih pogojev. Socialni dialog na tem področju bi lahko pripeljal do vzpostavitve skupno dogovorjenih poslovnikov ali listin, s katerimi bi se lahko odzivali na vprašanja v povezavi s treningom, delovnimi pogoji ali zaščito mladih.

53. Komisija spodbuja in pozdravlja vsa prizadevanja, ki vodijo k vzpostavitvi odborov za evropski socialni dialog v športnem sektorju. Komisija bo še naprej podpirala delodajalce in delojemalce in si bo glede tega vprašanja prizadevala za odprti dialog z vsemi športnimi organizacijami.

Podporo, ki bi jo morale države članice dati na voljo za izgradnjo zmogljivosti in skupnih ukrepov socialnih partnerjev v okviru Evropskega socialnega sklada v konvergenčnih regijah, bi bilo treba uporabiti tudi za izgradnjo zmogljivosti socialnih partnerjev v športnem sektorju.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Bela knjiga vsebuje številne ukrepe, ki bi jih morala Komisija izvajati ali sprejeti. Skupaj ti ukrepi sestavljajo akcijski načrt „Pierre de Coubertin“, ki ga bo komisija v naslednjih letih uporabljala pri svojih s športom povezanih dejavnostih.

Bela knjiga v celoti upošteva možnosti iz sedanjih pogodb. Evropski svet je junija 2007 podelil mandat za medvladno konferenco, ki jo predvideva določba o športu iz Pogodbe. Komisija lahko po potrebi ponovno prouči to vprašanje in opredeli nadaljnje ukrepanje v okviru določb nove Pogodbe.

Komisija bo jeseni 2007 za deležnike s področja športa organizirala konferenco v povezavi s to belo knjigo. Ugotovitve bodo športnim ministrom EU predstavljene do konca leta 2007. Bela knjiga bo predložena tudi Evropskemu parlamentu, Odboru regij in Ekonomsko-socialnemu odboru.

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI
Bruselj, 11.07.2007
SEC(2007) 936

**DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK PRESOJE VPLIVOV
k Beli knjigi o športu**

{COM(2007) 391 konč.}
{SEC(2007) 932}
{SEC(2007) 934}
{SEC(2007) 935}

Presoja vplivov v zvezi z Belo knjigo o športu vsebuje glavne razloge in postopke, na podlagi katerih se je komisija odločila za pripravo Bele knjige o športu. Ta odločitev je posledica pridobljenih lastnih spoznanj, obsežnih posvetovanj z vladnimi in nevladnimi akterji ter pregleda obstoječih poročil in študij,¹ na podlagi katerih je Komisija opredelila prednostne naloge za izvajanje politične spodbude na področju športa. Analiza je potrdila, da se v zvezi s tem veliko pričakuje, in sicer naj bi EU pri oblikovanju politike² bolje upoštevala posebnosti športa, pri čemer naj bi spoštovala avtonomnost športa ob zavedanju, da obstajajo različna športna področja, na katerih bi lahko ukrepanje EU koristno dopolnjevalo nacionalne ukrepe. Potrjeno je tudi dejstvo, da bi lahko družba in gospodarstvo za uresničevanje strateških ciljev EU bolje izkoristila potencial športa.

Veljavni zakonodajni okvir Evropski zvezi na področju športa ne podeljuje posebnih zakonodajnih pristojnosti. Gre pa vendar za področje, za katerega se uporabljajo številne določbe iz Pogodbe ES in zato zanj veljajo tudi sodbe sodišč Evropskih skupnosti ter odločbe komisije. Celovito evropsko področje športa s svojimi raznovrstnimi razsežnostmi je povezano s številnimi politikami EU, sooča pa se z novimi socialnimi in gospodarskimi razmerami ter izzivi, kar pa doslej še nobena pobuda EU ni obsežneje obravnavala. Zato mora vsaka pobuda EU, ki naj bi izpolnila pričakovanja deležnikov, temeljiti na celostnem političnem pristopu, upošteva pa veljavni zakonodajni okvir in tudi potrebo po spoštovanju avtonomnosti športa in subsidiarnosti. Vsakršna takšna pobuda seveda zahteva tesno sodelovanje vseh zadevnih služb komisije.

Ob upoštevanju tega ocena vplivov navaja pogloblitve dejavnike za pobudo komisije na področju športa s pojasnitvijo razlogov, opredelitvijo ključnih vprašanj in opisom glavnih ciljev. Ključna vprašanja se nanašajo na tri temeljna področja, in sicer družbeno vlogo športa, ekonomsko razsežnost športa in organizacijo športa. Ta so navedena v seznamu tem in glavnih izzivov, ki so bili opredeljeni v zvezi s temi vprašanji. V zvezi s številnimi temami, ki jih je treba obravnavati v okviru celostnega pristopa k športu, je bilo za to oceno vplivov opredeljenih šest prednostnih vprašanj, ki odražajo glavne vprašanja zainteresiranih strani:

- *pomanjkanje pravne varnosti v zvezi z uporabo zakonodaje EU na področju športa;*
- *vprašanja upravljanja, ki so v večini povezana s poklicnim športom, predvsem z nezakonitimi praksami, ki so očitno zelo razširjene med zastopniki igralcev,*

¹ Podrobni povzetek posvetovanja, ki se je z vladnimi in nevladnimi akterji izvajalo v preteklih letih, je na voljo v Prilogi III k Delovnemu dokumentu služb Komisije, ki je priložen Beli knjigi.

² Kakor je zapisano v Izjavi Evropskega Sveta iz Nice iz leta 2000.

- slabo zaščito mladoletnih športnikov ter tudi škodljivih vplivov dopinga, rasizma in nasilja v športu;*
- *financiranje športa in izzivi za tradicionalne načine financiranja športa na temeljni ravni;*
 - *pomanjkanje podatkov o športnem sektorju kot podlaga za oblikovanje politike;*
 - *vse večji problemi prekomerne teže, debelosti, bolezni srca in ožilja ter osteoartritis, ki so v veliki meri posledica pomanjkanja telesne aktivnosti;*
 - *omejeno vključevanje športnih vprašanj v izobraževanje in usposabljanje.*

V poročilu je poudarjeno, da bi morali v okviru pobude EU na področju športa opredeliti strateško usmeritev vloge športa v Evropi, spodbuditi razpravo o teh problemih in izboljšati prepoznavnost tega sektorja na področju oblikovanja politik EU. Poročilo poudarja tudi, da poskuša pobuda v okviru oblikovanja politik EU prikazati, priznati in spodbujati posebne družbene, ekonomske in organizacijske značilnosti športa. Poleg tega želi šport bolje vključiti v obstoječe in načrtovane programe EU in ukrepe ter opredeliti načine za zagotavljanje finančne podpore s športom povezanim projektom v okviru finančnih instrumentov EU. Ocena vplivov opredeljuje tudi cilje za vzpostavitev boljšega dialoga in struktur za politično sodelovanje na področju športa na ravni EU.

Iz ocene vplivov izhajajo štiri različne možnosti za opredelitev vloge športa v Evropi v okviru veljavnega pravnega in političnega okvira:

- *možnost 1: neukrepanje, zaradi česar bi razmere na področju športa ostale enake;*
- *možnost 2: nadaljnja posvetovanja o potrebi po oblikovanju pobude EU na področju športa v obliki Zelene knjige;*
- *možnost 3: obravnava športa kot široke, celovite pobude v obliki pravno nezavezujočega instrumenta, npr. kot Bela knjiga ali sporočilo;*
- *možnost 4: predvideva predpise za specifične vprašanja v povezavi z boljšim vključevanjem športa v politike in programe EU.*

Po analizi morebitnih vplivov, učinkovitosti, stroškovne učinkovitosti, povezanosti in možnih tveganj predlaganih ukrepov na šestih prednostnih področjih je v poročilu navedena sklepna ugotovitev, da možnost 1 (neukrepanje EU) ne bi izpolnilo pričakovanj deležnikov in bi lahko posledično vodilo do nadaljnjih izgubljenih priložnosti za obravnavo obstoječih izzivov na področju športa. Na podlagi posvetovanj, ki so bila opravljena že v preteklih letih, poročilo pri nadaljnjem posvetovanju ne predvideva nikakršne dodane vrednosti (možnost 2). V poročilu je navedeno, da so regulatorni ali zakonodajni predlogi na

številnih področjih, kakor so bili predlagani v okviru možnosti 4, povezani s tveganjem, in sicer z neupoštevanjem načela subsidiarnosti in avtonomnosti športa in tako ne bi upoštevali večstranskih razsežnosti športa.

Možnost oblikovanja Bele knjige najbolj odgovarja uresničevanju zastavljenih ciljev. Ta možnost je tudi stroškovno najugodnejša. Z akcijskim načrtom, ki določa konkretne ukrepe za teme, opredeljene kot ključne, združuje najbolj učinkovite ukrepe na različnih ravneh, obenem pa upošteva avtonomnost športa in razdelitev pristojnosti na področju športa v Evropi. To je možnost, s katero bi v okviru veljavnega pravnega okvira pobudi na področju športa dali politično težo in prepoznavnost na ravni EU.

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI
Bruselj, 11.07.2007
COM (2007) 391 konč.

BELA KNJIGA O ŠPORTU

**AKCIJSKI NAČRT
»PIERRE DE COUBERTIN«**

Bela knjiga o športu vsebuje številne predloge ukrepanj, ki jih bo evropska komisija uveljavila ali podprla. Ti ukrepi so zbrani v obliki akcijskega načrta z imenom »Pierre de Coubertin«. Akcijski plan bo v naslednjih letih komisiji kazal pot pri delu na področju športa, pri čemer bodo upoštevani principi podpore in avtonomije športnih organizacij.

1. DRUŽBENA VLOGA ŠPORTA

A.1 Javno zdravje in telesna aktivnost

1. Komisija predlaga, da bi z državami članicami pred iztekom leta 2008 razvila nove smernice za telesno aktivnost.

2. Komisija bo podprla omrežje EU za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti (HEPA) in po potrebi manjša in bolj osredotočena omrežja, ki se ukvarjajo s specifičnimi vidiki zadevne te teme.

3. Komisija bo spodbujanje zdrave fizične aktivnosti umestila v središče s športom povezanih dejavnosti in si bo prizadevala za boljše upoštevanje te prednostne naloge pri za to določenih finančnih instrumentih, vključno:

- s sedmim okvirnim programom za raziskave in tehnološki razvoj (zdravstveni vidiki, ki zadevajo način življenja);
- s programom za javno zdravje (2007–2013);
- s programi za mlade in državljanstvo (sodelovanje športnih organizacij, šol, civilne družbe, partnerjev ter drugih partnerjev na lokalni ravni);
- s programom vseživljenjskega učenja (usposabljanje učiteljev in sodelovanje šol).

A.2 Boj proti dopingu

4. Agencije za sodni pregon držav članic (varuhi mej, nacionalna in lokalna policija, carina itd.), laboratoriji, ki jih je akreditirala Svetovna protidopinška agencija (WADA) in INTERPOL bi lahko oblikovali partnerstva za pravočasno izmenjavo informacij o novih dopinških substancah in praksah v varnem okolju. EU bi lahko podprla takšna prizadevanja z usposabljanjem in vzpostavitvijo omrežij med centri za usposabljanje uslužbencev organov pregona.

5. Komisija bo prevzela vlogo pobudnice, na primer s podporo omrežju nacionalnih protidopinških organizacij držav članic.

A.3 Izobraževanje in usposabljanje

6. Šport in telesno aktivnost bi lahko podprli v okviru programa za vseživljenjsko učenje. Spodbujanje udeležbe v izobraževalnih dejavnostih skozi šport je zato prednostna tema za šolska partnerstva, ki jih podpira program Comenius, za strukturne ukrepe na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja program Leonardo da Vinci, za tematska omrežja in mobilnost na področju visokošolstva program Erasmus, v okviru programa Grundtvig pa večstranski projekti na področju usposabljanja odraslih.

7. Športni sektor lahko zaprosi za podporo tudi v okviru posameznih razpisov za oddajo predlogov o izvajanju evropskega okvira kvalifikacij leta 2006 (EQF) in evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET). Športni sektor sodeluje pri oblikovanju EQF in je bil izbran za dodelitev finančne podpore za leto 2007/2008. Zaradi visoke poklicne mobilnosti športnikov in brez poseganja v Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, je kot pilotni sektor za izvajanje lahko ECVET, da se poveča transparentnost nacionalnih kvalifikacij in sistemov kvalifikacij.

8. Komisija bo uvedla podeljevanje evropskega znaka šolam, ki aktivno sodelujejo pri podpiranju in spodbujanju telesnih aktivnosti v šolskem okolju.

9. Predpise, ki zahtevajo, da ekipe med svoje vrste sprejmejo določeno število športnikov, ki trenirajo na lokalni ravni, bi lahko sprejeli kot združljive z določbami Pogodbe o prostem gibanju oseb iz Pogodbe, če ne vodijo k nikakršni neposredni diskriminaciji zaradi narodnosti in če so lahko vplivi morebitne posredne diskriminacije, ki so posledica te, utemeljeni kot sorazmerni z uresničevanjem zastavljenega cilja, kot je spodbujanje in zaščita usposabljanja in razvoja nadarjenih mladih športnikov. Študija o usposabljanju mladih športnikov in športnic v Evropi, ki je v teku, bo zagotovila pomembne rezultate za to analizo.

A. 4 Prostovoljstvo v športu, aktivno državljanstvo in neprofitne športne organizacije

10. Komisija bo skupaj z državami članicami opredelila ključne izzive za neprofitne športne organizacije in glavne značilnosti storitev, ki jih zagotavljajo te organizacije.

11. Komisija bo v okviru programa Evropa za državljane podprla množični šport.

12. Poleg tega bo komisija predlagala spodbujanje mladih k prostovoljnemu delu na področju športa v okviru programa „Mladi v akciji“, na področjih mladinskih izmenjav in prostovoljnega dela pri športnih prireditvah.

13. Komisija bo še naprej spodbujala izmenjavo informacij in razvijala dobro prakso glede prostovoljnega dela na področju športa, ki vključuje države članice, športne organizacije in lokalne organe.

14. Za boljše razumevanje specifičnih potreb prostovoljnega dela na področju športa pri oblikovanju nacionalne in evropske politike, bo komisija izvedla evropsko študijo o prostovoljnem delu na področju športa.

A.5 Socialno vključevanje v in skozi šport

15. Komisija bo državam članicam predlagala, naj v okviru programov PROGRESS in vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji in Evropa za državljane podprejo ukrepe za spodbujanje socialne vključenosti skozi šport in za boj proti diskriminaciji v športu. Države članice morajo v tem okviru kohezijske politike proučiti vlogo športa na področju socialne vključenosti, integracije in enakih možnosti kot del programiranja Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj, spodbuja pa se jih k uveljavljanju ukrepov v okviru Evropskega sklada za vključevanje.

16. Komisija bo v svojem akcijskem načrtu o strategiji EU za invalide upoštevala pomen športa za invalide in bo podprla ukrepe držav članic na tem področju.

17. V okviru časovnega načrta za enakost žensk in moških 2006–2010 bo komisija spodbujala vključevanje vprašanja enakosti med spoloma v vse s športom povezane dejavnosti, s posebnim poudarkom na dostop žensk priseljenk in pripadnic etničnih manjšin do športa, dostop žensk do vodstvenih položajev v športu in medijsko poročanje o ženskah v športu.

A.6 Preventiva in boj proti rasizmu in nasilju v športu

18. Glede rasizma in ksenofobije bo komisija še naprej spodbujala dialog in izmenjavo najboljših praks v obstoječem okviru za sodelovanje, kot je projekt nogomet proti rasizmu v Evropi (FARE).

Komisija bo:

19. v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili in pravili EU spodbujala izmenjavo operativnih informacij in praktičnega znanja ter izkušenj o preprečevanju nasilnega in rasističnega vedenja med službami organov zakona in športnimi organizacijami;

20. analizirala možnosti za oblikovanje novih pravnih instrumentov in drugih standardov EU za preprečevanje kršenja javnega reda med športnimi prireditvami;

21. spodbujala pristop večdisciplinarnosti za preprečevanje asocialnega vedenja, s poudarkom na socialno izobraževalnih ukrepih, kot je usposabljanje navijačev (dolgoročno delo z navijači, da se razvije pozitiven in nenasilni odnos);

22. krepila redno in strukturirano sodelovanje z organi zakona, športnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi;

23. spodbujala uporabo naslednjih programov za prispevanje k preprečevanju in boju proti nasilju in rasizmu v športu: Mladi v akciji, Evropa za državljane, DAPHNE III, temeljne pravice in državljanstvo ter preprečevanje in boj proti kriminalu;

24. organizirala konferenco na visoki ravni z zainteresiranimi stranmi, da se razpravlja o ukrepih za preprečevanje in boj proti nasilju in rasizmu na športnih prireditvah.

A.7 Šport v zunanjih zadevah EU

25. Komisija bo spodbujala uporabo športa kot sredstva v svoji razvojni politiki. Predvsem bo:

- *promovirala šport in telesno aktivnost kot bistvena elementa kakovostnega izobraževanja in kot sredstvi za to, da postanejo šole bolj privlačne in da se poveča prisotnost pri pouku;*
- *izvajala ciljne ukrepe za izboljšanje dostopa do telesnih aktivnosti in športa za deklice, da se jim pomaga pridobiti zaupanje, izboljšati socialno vključenost, odpraviti predsodke in spodbujati zdrav način življenja ter spodbujati tudi dostop žensk do izobraževanja;*
- *podprla promocijo zdravja in spodbujala kampanje o osveščanju skozi šport.*

26. EU bo po potrebi s športom povezana vprašanja, kot so prestop mednarodnih športnikov, izkoriščanje mladoletnih športnikov, pranje denarja v športu in varnost med velikimi športnimi prireditvami, vključila v politični dialog in sodelovanje z državami partnericami.

Komisija se bo osredotočila predvsem na športni sektor:

27. Pri izvajanju nedavno predloženega sporočila o krožni migraciji in partnerstvu za mobilnost s tretjimi državami.

28. Pri oblikovanju usklajenih shem za različne kategorije sprejema državljanov tretjih držav za gospodarski namen na podlagi načrta politike za zakonito priseljevanje leta 2005.

A.8 Trajnostni razvoj

Komisija bo:

29. uporabila strukturiran dialog z vodilnimi mednarodnimi in evropskimi športnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi za spodbujanje teh in njihovih članov k sodelovanju pri priznanih sistemih okoljskega ravnanja (EMAS) in sistemu skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ter spodbujanje teh prostovoljnih shem med velikimi športnimi prireditvami;

30. spodbujala okolju prijazna javna naročila v svojem političnem dialogu z državami članicami in, ki jih to zadeva;

31. povečala osveščenost s smernicami, ki jih je razvila v sodelovanju s pomembnimi deležniki (oblikovalci politik, SMP, lokalnimi skupnostmi), o potrebi po skupnem delu v partnerstvu na regionalni ravni, da se športne prireditve organizirajo trajnostno;

32. upoštevala šport kot del komponente informiranja in obveščanja novega programa LIFE+.

2. EKONOMSKI VIDIK ŠPORTA

B.1 Ekonomski vpliv športa

33. Komisija si bo v tesnem sodelovanju z državami članicami prizadevala za oblikovanje evropske statistične metode za merjenje gospodarskega vpliva športa na podlagi statistike nacionalnih računov za šport, ki bi sčasoma lahko vodili k evropskemu satelitskemu računu za šport.

34. Poleg tega se bodo praviloma na nekaj let izvajale ankete v povezavi s športom (npr. raziskave Eurobarometer), zlasti za zagotavljanje informacij neekonomskega značaja, ki jih ni mogoče dobiti na podlagi statistike nacionalnih računov za šport (npr. stopnje udeležbe, podatki o prostovoljnem delu itd.).

35. Komisija bo izvedla študijo, da se oceni neposredni prispevek športnega sektorja (v zvezi z BDP, rastjo in zaposlovanjem) in posredni prispevek (z izobraževanjem, regionalnim razvojem in večjo privlačnostjo EU) k lizbonski agendi.

36. Komisija bo organizirala izmenjavo najboljših praks med državami članicami in športnimi federacijami v zvezi z organizacijo večjih športnih prireditev, da se spodbudi trajnostna gospodarska rast, konkurenčnost in zaposlovanje.

B.2 Javna podpora športu

37. Kot prispevek k razmišljanju o financiranju športa bo komisija izvedla neodvisno študijo o financiranju osnovnih nosilcev športne prakse in športa za vse v državah članicah iz javnih in zasebnih virov ter o vplivu stalnih sprememb na tem področju.

38. Zaradi pomembne družbene vloge športa in velikega pomena lokalnih značilnosti bo komisija še naprej ohranjala obstoječe možnosti za znižane stopnje DDV v športu.

3. ORGANIZIRANOST ŠPORTA

C.1 Svoboda gibanja in narodnost

39. Komisija poziva države članice in športne organizacije, naj v vseh športnih zvrsteh odpravijo diskriminacijo zaradi narodnosti. Komisija se bo v okviru političnega dialoga z državami članicami borila proti diskriminaciji, in sicer s priporočili, strukturiranim dialogom z deležniki in po potrebi s postopki za ugotavljanje kršitev.

40. V zvezi z dostopom drugih državljanov do posameznih tekmovanj namerava komisija izvesti študijo, da se analizirajo vsi vidiki tega zapletenega vprašanja.

C.2 Zastopniki igralcev

41. Komisija bo izvedla oceno vplivov za zagotovitev jasnega pregleda dejavnosti zastopnikov igralcev v EU in ocenila, ali je potrebno ukrepanje na ravni EU in analizirala različne možnosti.

C.3 Zaščita mladoletnikov

42. Komisija bo še naprej spremljala izvajanje zakonodaje EU, zlasti Direktive o zaščiti mladih na delu. Komisija se je nedavno lotila študije o delu otrok kot dopolnilo spremljanju izvajanja te direktive. Pri tej študiji bo upoštevano vprašanje mladih igralcev, ki spada v področje uporabe te direktive.

43. Komisija bo državam članicam in športnim organizacijam predlagala, naj sodelujejo pri zaščiti moralne in telesne integritete mladih s širjenjem informacij o obstoječi zakonodaji, vzpostavitvi minimalnih standardov ali izmenjavi najboljših praks.

C. 4 Korupcija, pranje denarja in druge oblike finančnega kriminala

44. Komisija bo podprla javno-zasebna partnerstva, predstavnike športnih interesov ter protikorupcijske organe, ki bi opredelili šibke točke korupcije v športnem sektorju in pomagali pri razvoju učinkovitih preventivnih in represivnih strategij v boju proti korupciji.

45. Komisija bo v športnem sektorju še naprej spremljala izvajanje zakonodaje EU v boju proti korupciji v državah članicah.

C.5 Sistem klubskega licenciranja

46. Komisija bo spodbujala dialog s športnimi organizacijami za obravnavo izvajanja in krepitve samoregulatornega sistema za dodeljevanje licenc.

47. Na primeru nogometa namerava komisija organizirati konferenco o sistemu za dodeljevanje licenc z zvezo UEFA, EPFL, Fifpro, nacionalnimi združenji in nacionalnimi ligami ter najboljšimi praksami na tem področju.

C.6 Mediji

48. Komisija športnim organizacijam priporoča, naj se ustrezno osredotočajo na vzpostavitev in upoštevanje mehanizmov za solidarnost. Na področju pravic športnih medijev so lahko takšni mehanizmi v obliki sistema centralne prodaje medijskih pravic ali sistema individualne prodaje klubov, v obeh primerih pa sta sistema povezana s trdnim mehanizmom za solidarnost.

D. NADALJNI UKREPI

D.1 Strukturiran dialog z deležniki športa

49. Komisija namerava organizirati strukturirani dialog na naslednji način:

- *kot športni forum EU: z letnimi srečanji vseh deležnikov s področja športa;*
- *s tematskimi razpravami z omejenim številom udeležencev.*

50. Komisija si bo prizadevala za spodbujanje večje prepoznavnosti evropskih športnih prireditev. Komisija podpira nadaljnji razvoj pobude evropskih glavnih mest športa.

D.2 Sodelovanje z državami članicami

51. Za opredelitev vprašanj, navedenih v tej beli knjigi, komisija predlaga krepitev obstoječega sodelovanja med državami članicami in komisijo.

52. Komisija bo poročala o izvajanju akcijskega načrta „Pierre de Coubertin“ v okviru mehanizma tekoče agende.

5.3 Socialni dialog

53. Komisija spodbuja in pozdravlja vsa prizadevanja, ki vodijo k vzpostavitvi odborov za evropski socialni dialog v športnem sektorju. Komisija bo še naprej podpirala delodajalce in delojemalce in si bo glede tega vprašanja prizadevala za odprti dialog z vsemi športnimi organizacijami.

Foto arhiv: Mojca Stritar